

BESLUITENLIJST

Voorronde Open Huis

Datum: 8 juni 2023

Onderwerp: Herijking en evaluatie Minimaregelingen 2018-2022, gemeente Bunnik

Voorzitter: mw. J.M. Huijsman-Hartkamp

Griffier: dhr. T. van der Wel

Leden: dhr. C.J. Kool (CDA), dhr. W.J. Lubbers (P21), mw. W. Toersen (D66)

Portefeuillehouder: mw. A.J. Dekker

Ambtelijke ondersteuning: mw. A. Mulder

Insprekers: -

Korte samenvatting bespreking	De voorzitter opent dit deel van het Open Huis om 19.55 uur en heet iedereen welkom. Onderwerp is 'Herijking en evaluatie minimaregelingen 2018-2022, gemeente Bunnik'. Zij leest de gevraagde beslissing. <u>De heer Kool</u> is van mening dat de thema-avond zeer verhelderend en duidelijk was. Hij heeft weinig toe te voegen aan het besluit, maar wil wel een aantal verhelderende vragen stellen. Kan de organisatie de verruiming van de bijstandsnorm aan qua capaciteit? Wordt er een doel gesteld om zoveel mogelijk huishoudens onder 130% inkomenstoets te laten participeren in de bestaande regelingen? En hoe kan hier invulling aan worden gegeven? Wanneer kunnen de nieuwe aanbevelingen succesvol worden genoemd? Hoe wordt omgegaan met huishoudens die net rond die 130% zitten? Kan de wethouder een toelichting geven op de consistentie van de regelingen (levensduur, houdbaarheid, continuïteit)? <u>Mevrouw Toersen</u> bedankt de organisatie voor de thema-avond en het rapport. Dit heeft even geduurd, want in de vorige raadsperiode is dit ook aan de orde geweest. Het is fijn dat het rapport voor de kadernota is opgeleverd, maar het document wordt niet tijdens de bespreking van de kadernota besproken. Er wordt in het rapport verwezen naar een motie, maar deze is destijds ingetrokken. In 2021 was wel een motie aangenomen en deze was van een vergelijkbare strekking. In het raadsbesluit staat het overnemen van de aanbevelingen genoemd. Er wordt niets gezegd over de adviezen. Moet daar nog iets mee gebeuren? In het raadsakkoord wordt gesproken over een aanpak van armoede. Moet de raad de aanbevelingen en adviezen aangevuld met alles wat in de bijlage staat aan regelingen zien als aanpak van armoede in de gemeente Bunnik in deze raadsperiode of mag de raad nog wat meer verwachten? Is maatwerk mogelijk voor schrijnende situaties voor huishoudens die qua inkomen boven 130% zitten, maar voor wat betreft netto besteedbaar inkomen feitelijk binnen de doelgroep vallen? D66 vindt dat iedereen op een passende wijze mee moet kunnen doen in Bunnik. Ketenpartners hebben bruikbare suggesties gedaan voor verbetering, die wat D66 zouden moeten worden benut. Het is jammer dat het niet is gelukt ervaringen van gebruikers zelf te betrekken. Ook is het niet gelukt om te achterhalen waarom mensen die daarvoor in aanmerking kwamen geen gebruik van de regelingen hebben gemaakt. Met de bevindingen en de aanbevelingen denkt D66 dat er een verbeteringslag kan worden gemaakt. D66 stemt in met de aanbevelingen en is ook akkoord met het kennisnemen. Besluitvorming realiseren bij bespreking begroting (tweede deel van het tweede aandachtsbolletje) is nog niet akkoord. D66 zou liever eerder een besluit nemen om de aanbevelingen van deze twee adviezen over te nemen inclusief de financiële consequenties en dat nu te
--------------------------------------	---

doen. In het stuk ontbreekt een uitleg waarom uitstel noodzakelijk is. De evaluatie is al een jaar later dan gewenst en destijds toegezegd. De problematiek is alleen maar groter geworden. De verwachting van D66 is ook dat het niet aannemelijk is dat de raming bij de begrotingsbehandeling beter wordt. Aanpassing naar 130% past bij de afspraak over ruimhartig minimabeleid in het raadsakkoord. D66 is benieuwd hoe andere fracties denken over het eerder nemen van het besluit in plaats van te wachten tot de begrotingsbehandeling.

De voorzitter vraagt of de opmerking over de motie een vraag inhield.

Mevrouw Toersen geeft aan dat dit niet het geval is.

De heer Lubbers bedankt voor de thema-avond en het raadsvoorstel. P21 vindt dat iedereen volwaardig moet kunnen meedoen aan de samenleving. Het is goed dat er nu een stuk ligt. P21 verwachtte dat het minimabeleid in brede zin geëvalueerd zou worden op basis van hetgeen is besproken in het raadsprogramma en de aangenomen motie in november 2021 (destijds gesteund door het CDA en D66)). Hij leest voor uit de motie van november 2021 en daarna uit het breed gedragen raadsprogramma 2022. In het voorliggende stuk is helaas niet tegemoetgekomen aan de wensen die in de motie en het raadsprogramma zijn opgenomen. Zo missen onder andere een prominentere rol voor de Adviesraad Sociaal Domein en andere belangrijke Bunnikse organisaties, een prominente rol van Bunnikse gebruikers zelf, input van de RSD, inhoudelijke zaken als schulddienstverlening en preventie. Bij de herijking is niet over andere potentiële minimaregelingen geadviseerd. Dit zijn wel gemiste kansen. Desondanks zijn de aanbevelingen in het rapport interessant. P21 is voorstander van de verruiming naar 130%. In hoofdstuk 1 Bereik minimaregelingen wordt gesproken over een zestal regelingen. Zijn de zes regelingen alle regelingen waarover de gemeente Bunnik kan beschikken? Is er bij de totstandkoming ook nog naar andere regelingen gekeken die aansluiten bij de behoefte van specifieke doelgroepen? P21 verbaast zich over het geringe bereik en vraagt zich af of de communicatie vanuit de gemeente en de RSD volstaat. Hoe kijken ketenpartners hier tegenaan? Vindt de formulierenbrigade haar weg wel in Bunnik? P21 vindt het jammer dat de uitspraken op één hoop zijn gegooid. Graag had P21 geweten wie wat had aangegeven. Waarom is niet gesproken met burgers/doelgroepen? Waarom staat de RSD niet genoemd bij de ketenpartners? Is de in het rapport genoemde B-pas in overweging genomen? De aanbevelingen vormen een goed startpunt. P21 wil graag meer dan in dit document is opgesomd. Alleen een infographic is te beperkt. Het is passend als alle maatschappelijke organisaties, die dat willen, kunnen meedoen aan minimabeleid. In het collegeprogramma staan bij Werk en Inkomen twee thema's die in het Open Huis van 8 juni 2023 worden behandeld (Herijking en evaluatie minimaregelingen 2018-2022 en Strategische kaders Werk en Inkomen 2024-2027). P21 wil weten of de wethouder na de komende raadsvergadering twee vinkjes wil zetten of dat er in deze collegeperiode ook nog gekeken wordt naar zaken als participatie, armoede, preventie en schulddienstverlening. Wanneer komt er een nieuwe participatieverordening? Wat zijn de ambities van de wethouder? Er wordt wat P21 betreft verder gewerkt aan het stuk aan de hand van de motie en het raadsprogramma. Dat kan worden meegenomen bij de begroting voor 2024. Daarnaast is het een goed idee als sommige aanbevelingen al eerder in gang worden gezet.

Wethouder Dekker beantwoordt de vragen.

- De indruk bestaat dat de organisatie het aankan om meer aanvragen te

	behandelen. Er wordt ingezet op vereenvoudiging van de regelingen waardoor snelheid kan worden gemaakt. - Wanneer is er sprake van een succes? P21 is geschrokken van het lage bereik. Er is echter doorlopend onderbenutting van allerlei regelingen. De exacte oorzaak hiervan is niet bekend. Het bereik stijgt wel. Het bereik voor het Jeugdfonds Sport & Cultuur is in de gemeente Bunnik heel hoog vergeleken met andere gemeenten. Er staat geen norm in het stuk. Het is ook heel moeilijk om een onderbouwde norm te geven. Door vereenvoudiging van de regelingen zouden belemmeringen om een beroep te doen op deze regelingen moeten worden weggenomen. Hopelijk leidt dat tot een groter bereik. Uit de raming van de middelen blijkt dat wordt uitgegaan van een derde extra voor het Declaratiefonds. Er is ook een inschatting gemaakt van wat het betekent als de inkomensgrens wordt opgehoogd naar 130%. - Voor wat betreft de 130%, dat is een harde grens. Die grens wordt gedefinieerd in termen van bruto-inkomen. Het maatwerk bestaat eruit dat wordt gekeken welke andere regelingen er van toepassing zijn en hoe zaken aan elkaar kunnen worden gekoppeld. Ook daarin is de gemeente Bunnik behoorlijk creatief. Als mensen bij schulddienstverlening en in de sanering zitten, komen ze voor alle regelingen in aanmerking. - De regelingen zijn vrij consistent als het gaat om het lokale pakket. Er is een overzicht gemaakt in december 2022. Er zijn weinig wisselingen qua regelingen. Dat is anders bij rijksregelingen. - Het is jammer maar het heeft inderdaad even geduurd. Vertrekpunt voor deze evaluatie is de motie geweest. Dat de motie is ingetrokken, is doordat de wethouder een toezegging heeft gedaan om de inhoud van de motie uit te voeren. Daarmee is de motie integraal overgenomen door het college. Dat is zo afgesproken. Doordat er blijkbaar verwarring over ontstaat, denkt zij dat als er een toezegging wordt gedaan, een motie mogelijk toch in stemming moet worden gebracht. - Het gaat om de aanbevelingen. Er zijn ook enkele adviezen, maar die zijn nog niet tot een aanbeveling omgevormd. - Het armoedebeleid is breder dan alleen de minimaregelingen. De concrete opdracht die voortvloeit uit het raadsakkoord en is overgenomen in het collegeakkoord is dat de minimaregelingen zouden worden geëvalueerd. Ook zou worden gekeken of de regelingen aansluiten op de behoefte, wat het bereik is en of het mogelijk is de grens naar boven bij te stellen. Het armoedebeleid is breder. De minimaregelingen zijn maatregelen waar de gemeente autonoom over beslist. Schulddienstverlening wordt collectief opgepakt, evenals de individuele inkomenstoelage. Een van de andere consistente regelingen is de reguliere kwijtschelding van belastingen. Daarom is het nuttig om de bijlage te bekijken, daarin wordt het totale plaatje geschetst. - Als het gaat om schrijnende situaties wordt vertrouwd op de inventiviteit van het Centrum voor Elkaar. Het noodfonds is regelarm ingericht en is bedoeld om mensen die in de knoei zitten te kunnen helpen. Daaraan worden geen voorwaarden gesteld. - Er zijn geen gebruikers bevroegd. Dat had gekund. Wel zijn alle intermediairs uitgebreid bevroegd inclusief RSD, ASD. <u>De heer Lubbers</u> geeft aan dat de RSD niet in de lijst staat opgenomen. <u>Wethouder Dekker</u> vervolgt. - De RSD is zeker betrokken, die voert een aantal regelingen voor de gemeente uit. Bij de evaluatie heeft men zich beperkt tot intermediairs omdat werd gedacht dat intermediairs zaken vaak scherper zouden durven
--	---

	te zeggen dan gebruikers. Ook vanuit pragmatische overwegingen is gekozen voor het benaderen van de intermediairs omdat het stuk gereed moest zijn voor de kadernota. - Ten aanzien van de besluitvorming geeft zij aan dat akkoord wordt gevraagd voor de aanbevelingen maar nog geen boter bij de vis. Dat wordt ook niet toegelicht in het voorstel. Dat klopt. Dat komt omdat een aantal zaken bij elkaar komen. De kadernota stemt niet optimistisch als het gaat om de beschikbare ruimte. De aanvraag voor verruiming geldt voor 2024. Daarom kan de afweging bij de begrotingsbehandeling worden gemaakt. Het is aan de raad om te besluiten of dat besluit al op dit moment kan worden genomen. - In de motie van 2021 stond dat de behoefte in kaart moest worden gebracht, de verbetermogelijkheden onderzoeken en de ASD betrekken. Nu is in kaart gebracht of hetgeen momenteel in het pakket is opgenomen aansluit bij de behoefte. Het bereik is heel helder in kaart gebracht met grafieken. De verbetermogelijkheden staan er ook in. Door de regelingen te vereenvoudigen wordt het bereik hopelijk vergroot. De wethouder is van mening dat volledig in overeenstemming met de gemaakte afspraken, de strekking van de motie uit 2021 en de strekking van het raadsakkoord is gehandeld. Hier is sprake van een ruimhartige aanvulling op het totale armoedebeleid. Als de verwachting is dat het totale spectrum in deze nota aan de orde zou komen, begrijpt zij de teleurstelling. De vraag was echter om de minimaregelingen te evalueren en daaraan wordt volledig voldaan. <u>De heer Lubbers</u> benoemt dat de wethouder het heeft over de strekking van de motie en het raadsprogramma. Hij verwijst naar de eerder door hem voorgelezen tekst, waarin letterlijk staat genoemd dat er moet worden gekeken naar de behoefte en dat gebruikers moesten worden bevroegd. Ook moest de ASD prominent meegenomen worden. De aanbevelingen van de Rekenkamer moesten ook worden overgenomen. <u>Wethouder Dekker</u> stelt dat het rapport van de Rekenkamer net binnen is. Deze nota was al gereed. In de nota had kunnen staan dat de opbrengsten van de nota over schulddienstverlening van de Rekenkamer in deze evaluatie niet kon worden meegenomen. <u>De heer Lubbers</u> zegt dat een en ander als opdracht in het raadsprogramma stond. Bij de evaluatie had moeten worden verwezen naar deze opdracht en had een toelichting moeten worden gegeven waarom deze wel of niet volledig is overgenomen. <u>Wethouder Dekker</u> licht toe dat een raadsakkoord van de raad is. Het college heeft een collegeprogramma waarin onder andere het raadsakkoord is meegenomen. Zij denkt dat er sprake is van verschillende verwachtingen. Zij denkt dat het niet terecht is om te doen dat de opdracht niet is uitgevoerd. Zij vervolgt. - Ten aanzien van het bereik meldt zij dat er op sommige onderdelen sprake is van een stijging en bij andere een kleine daling. - De B-pas is in overweging genomen en is nog steeds een optie. - Er komt een nieuwe verordening voor declaratiefondsen. De huidige is niet meer van deze tijd. - Er komt geen participatieverordening. Dit staat wel in het collegeakkoord maar het wordt iets anders. <u>De heer Lubbers</u> meldt dat er vanaf 1 juli 2023 een breed offensief is, een nieuwe regeling. Daarom moeten de verordeningen worden aangepast.
--	--

	<u>Wethouder Dekker</u> stelt dat het daarbij gaat om verordeningen die in het kader van de RSD worden opgesteld. <u>De heer Lubbers</u> merkt op dat in het collegeprogramma twee regelingen staan op het gebied van Werk en Inkomen en vraagt zich af of er in de komende jaren nog meer te verwachten valt. <u>Wethouder Dekker</u> zegt dat dat afhankelijk is van wat zich nog voordoet. Als de nota deze maand wordt geaccordeerd zijn er twee actiepunten af te vinken. Nu ligt voor of de aanbevelingen worden overgenomen. Als dat zo is, dan zijn er op twee of meer punten nog zaken uit te werken en voor te bereiden voor implementatie vanaf 1 januari 2024. Zij begrijpt dat de raad nu geen besluit wil nemen omdat eerst zaken verder moeten worden uitgewerkt. Dan liggen de werkzaamheden die nog moeten gebeuren voor 1 januari 2024 stil. <u>De voorzitter</u> geeft een toelichting op de opmerking van wethouder Dekker over een motie die was ingetrokken. In Bunnik is er een goede traditie dat wanneer een wethouder een toezegging doet naar aanleiding van een motie de motie wordt ingetrokken omdat een toezegging een sterkere werking heeft dan een motie. <u>De heer Kool</u> vraagt of het haalbaar is de uitvoering eventueel in 2023 in gang te zetten. Eerder werd gesproken over het stellen van doelen/normen. Zou kunnen worden uitgegaan van 500 gezinnen en de hiermee gemoeide maximale bedragen als richtlijn nemen? <u>Mevrouw Toersen</u> vraagt hoe groot het risico is dat als de behandeling pas bij de begrotingsbehandeling plaatsvindt zaken niet tijdig ingeregeld zijn. <u>De heer Lubbers</u> vertelt dat P21 voorstander is van een bredere insteek op basis van het raadsprogramma en de motie. Hij merkt op dat de wethouder verwees naar het noodfonds. In de Berap wordt dit noodfonds alweer op de schop genomen. De regeling is net drie maanden operationeel en wordt nu al teruggebracht van € 100.000 naar € 20.000. De uitspraak dat intermediairs scherper zijn, deelt hij niet. Mensen zijn uitstekend in staat aan te geven waar hun behoefte ligt. Het zou mooi zijn als ook met gebruikers van de regelingen wordt gesproken. Het zou mooi zijn als meer met de B-pas wordt gedaan. P21 is voor de aanbevelingen maar vindt het ook interessant om tot aan de begrotingsbehandeling ook verder te kijken. In dit verband noemt hij het herijkingsonderzoek van de gemeente Houten 2022. Dat rapport is scherper. Het zou goed zijn om daar werk van te maken. <u>Wethouder Dekker</u> beantwoordt de vragen. - Als de regeling al in 2023 zou worden uitgebreid zou er moeten worden bijgeraamd. Ook moeten nog regelingen worden uitgewerkt. Dat is niet realistisch. Er moet sowieso een nieuwe verordening komen. - Hoe stellen we een doel? Op dit moment is precies bekend wat het bereik is. Alleen lukt het niet om hier normatief iets over te zeggen. De heer Lubbers is geschrokken, maar zij denkt dat het aardig lukt om bijvoorbeeld jongeren te bereiken. Dat is afhankelijk van het vertrekpunt waarvan je uitgaat. De vraag is of straks zichtbaar is dat het bereik toeneemt door de vereenvoudiging. Ook is de vraag of mensen uit hogere inkomensgroepen gebruik gaan maken van deze regelingen. - Als pas bij de begrotingsbehandeling wordt besloten of het geld beschikbaar wordt gesteld zit hier een risico in. De aanname is wel dat met
--	---

	de voorbereiding wordt gestart. De ophoging van de budgetten zou bevroren kunnen worden. Dat ligt bij de raad. - Onder verwijzing naar de vergelijking met het herijkingsonderzoek van Houten merkt de wethouder op dat het vooral gaat om het pakket dat beschikbaar is. Het is haar niet bekend hoe dit precies in Houten zit. Het gaat erom wat er effectief aan voorstellen worden gedaan. - Met betrekking tot het noodfonds wordt vertrouwd op de professionals van het Centrum voor Elkaar. Het fonds wordt niet of nauwelijks gebruikt. De verwachting was dat meer mensen na de ontvangst van de eindafrekening van de energieleveranciers een beroep zouden doen op dit noodfonds. Dat is niet het geval, terwijl over de regeling in ruimte mate is gecommuniceerd. - De B-pas blijft een optie. - De wethouder denkt dat er nu een besluit moet worden genomen over de aanbevelingen, zodat deze verder kunnen worden uitgewerkt. <u>Mevrouw Toersen</u> heeft eerder een vraag gesteld aan collega-raadsleden. Bestaat de wens om dit appeltje op te poetsen en op te eten met zijn allen of is de wens om een fruitmandje te maken, daar steeds meer fruit bij stoppen met het risico dat het fruit gaat liggen rotten. De intentie van D66 is duidelijk. D66 zou het liefst zo snel mogelijk duidelijkheid hebben. <u>De heer Lubbers</u> denkt dat met een aantal aanbevelingen (niet financieel) al heel snel kan worden gestart (minimaaloverleg, infographic). <u>De heer Kool</u> gaat ook voor de appel en niet voor de fruitmand. Hij doet de heer Lubbers de suggestie om met een initiatiefvoorstel te komen als het gaat om breder armoedebeleid. <u>Wethouder Dekker</u> geeft geen reactie. Dit is aan de raad. <u>De voorzitter</u> stelt vast dat de fracties van de P21, D66, CDA dit agendapunt als debatpunt willen behandelen in de raad. Dit agendapunt wordt als debatpunt doorgeleid naar de raadsvergadering van 22 juni 2023. Zij sluit dit deel van het Open Huis om 20.44 uur.

Besproken in technisch overleg d.d.	Vastgesteld d.d.
-------------------------------------	------------------